

Raahessa osataan

Pirjo Säynjäkangas

Raahessa sijaitsee 80 km Oulusta Kokkolaan päin, tie nro 8:n varrella meren rannalla. Kuntayhtymään kuuluvat kolme (vuoden vaihtuessa neljä) kuntaa, väestöpohja noin 35 000 asukasta. Lääniä riittää silmäkantamattomiin joka suunnalle katsoessa, alueemme onkin suurimpien joukossa sairaanhoitopiirissämme. Sairaala on sijoitettu melko viisaasti – Raahen kaupungin keskipisteeseen – keskelle kaikkea, välimatkat ”kohteen” ja sairaalan välillä ovat maksimissaan 60 km riippumatta ilmansuunnasta.

Raahen sairaala kompleksina sisältää niin perusterveydenhuollon kuin erikoissairaanhoidon. Sisätaudit, kirurgia ja naistentaudit sekä synnytysosasto kaikkine sidosryhmineen (laboratorio, radiologia, poliklinikat) muodostavat keskuksen, jota ympäröi ympärivuorokautisesti toimiva

yhteispäivystys, terveyskeskuksen kaksi vuodeosastoa ja mielenrauhaa hoitavat yksiköt. Pisteenä iin päälle ovat hallinnon kerros ja koulutustilat, jotka on sijoitettu 4:een ja 5:een kerrokseen. Koulutustilaan aukeaa merinäköala ja todella iso terassi, jossa luennoitsija voi välillä käydä haastelema-

Raahen seudun terveydenhuollon kuntayhtymä

Raahen sairaala Anestesiayksikkö

- Välimatkoja: Raahë–Oulu 80 km, Raahë–Rovaniemi 282 km, Raahë–Kuopio 283 km, Raahë–Helsinki 601 km
- Väestöpohja 35 000
- ylilääkäri LT Pirjo Säynjäkangas
- apulaisylilääkäri Anita Saariaho
- 2 erikoislääkäriä
- 1 sairaalalääkäri
- kivunhallinnan ylilääkäri Tom Saariaho
- 5 leikkaussalia
- 4000 leikkausta vuodessa
- 350–380 synnytystä

Leikkurin porukka poseeraamassa heräämössä. Anestesiaalääkärit ovat so-luttautuneet (vaihtelevalla menestyksellä) kuvaan. Leikitäänkö telkustakin tuttua arvausleikkiä ”tuntematon”? Vihje: ylilääkäri sinertää ja kivunhallinnan ekspertti nauraa partaansa. Lääkärintakkinen apulaisylilääkäri selvästikin iloitsee ajatuksesta ”tiedän

mitä teen, jos valokuvaaja saa sydärin”. Sairaalalääkärit ovat lähtökuopissa eturivissä odottamassa ”jos se vaikka saisi sydärin” ja erikoislääkäri pitää naispuolista sairaalalääkäriä paidanselkämyksestä kiinni ajatuksella ”ähäkutti, etpä etuile – minä myös”. Oikein arvanneiden kesken arvotaan palkinnoksi ensi juhannuksen takapäivystys...

Valokuva vasemmallalla: Ilmiselvää anestesiologin ainesta. Airtrackin käyttö on hanskassa, vain potilas puuttuu.

Oikealla: Tulevien anestesia- ja lääkäri koulutusta ilmäteiden hallinnasta. Kuvassa Siiri-tohtori tutustuu iv-kanylointivälineistöön äitinsä (Petra Holappa) johdolla. Eliisa seuraa tarkasti annettavaa opetusta isänsä (Alexey Zon) kannustaessa oppimista. Painakaapa kasvot mieleen, tässä ehkä tulevia kollegoitamme.

sa raikkaita merituulia – tai pyyhkimässä otsaltaan hikeä, riippuen koulutukseen osallistujien kysymysten tiukkuusasteesta. Kerron tämän siksi, että sairaalassamme anestesiologit toimivat aktiivisina kouluttajina, koulutusten koordinoijina ja muutenkin kiusaavat muita vankoilta mielipiteillään ja tiukoilla ohjeistuksillaan.

Kaksi vuotta sitten täydellisesti remontoitu leikkausosasto sijaitsee toisessa kerroksessa. Viisi tilavaa ja nykyaikaista salia mahdollistavat noin 4000 leikkausta vuodessa. Potilasaineisto vaihtelee 1-vuotiasta lähes 100 vuotiaisiin. Leikkausarsenaaliin kuuluvat lonkka- ja polviproteesit, suuret selkäleikkaukset, pehmytosakirurgia, kevyt ortopedia, naistentautien operaatiot (ei syöpäkirurgiaa), korva-, nenä- ja kurkkutautien toimenpiteet, anestesiaa vaativat hammashoidot sekä erilaiset sisätautien tähyystoimenpiteet

Pienessä sairaalassa tehdään monipuolista työtä

Anestesiayksikössä työskentelee viisi (5) erikoislääkärinä ja yksi (1) sairaalalääkärinä. Äkkiseltään kuulostaa ruhtinaalliselta miehitykseltä – ja niinhän tuo teoriassa onkin.

Leikkausosaston ylilääkäri Pirjo Säynäjängas organisoii salien päivittäistä toimintaa yhdessä osastonhoitajan kanssa, pyörittää preanestesiapoliklinikkaa, vastaa ensihoidosta ja on syyllinen päivystyslääketieteen ylilääkärin viran rakentamiseen/perustamiseen. Anestesiaylilääkäri on erikoislääkärin koulutuksen koordinoija, johon tehtävään sisältyy myös lääketieteellinen perustason perehdytys ja koulutuksen koordinointi. Muu aika

Sairaalalääkärin vireystilan seuranta leikkauksen aikana. Entropian lasku aiheuttaa automaattisen hälytyksen he-

räämön keskusyksikköön ja valmiusryhmän (anestesia- ja lääkäri) lähettämisen paikalle. Valvonta on tehokasta ja motivoivaa (huom. hikikarpalo otsalla) – suosittelun jokaisen ylilääkärin repertuaariin

kuluu ajoittain johtavaa ylilääkärinä tuuratessa.

Apulaisyylilääkäri Anita Saariaho on vihkiytynyt elvytyksen puolestapuhujaksi ja kouluttajaksi, jonka käsistä ei pääse kukaan – eivät edes lääkärit – osamatta vähintään perustaitoja. Kunnan elvytyksen jälkeen elvyttäjän joka lihasta ja luuta särkee, mikä lienee yksi monista syistä Anitan puurtamiseen kivunhoitoaiheisen väitöskirjatyön parissa.

Erikoislääkärit Niina Hekkala ja Ari-Pekka Fors tuovat erinomaista vahvistusta tiimiin hyvinä anestesiologeina, toiminnan kehittäjinä ja kouluttajina. Heitä on helppo konsultoida.

Sairaalalääkäri Alexey Zon on ollut joukossamme jo kaksi vuotta ja toimii tiimin täysjäsenenä. Sairaalalääkärin koulutukseen sisältyy paljon kliinistä ”kädestä” opettamista (ei ennustamista, kirjoittajan huom.) ja koulutettavan omaksumis- ja huomiokykyä seurataan.

Kullekin erikoislääkärille on räätälöity oma kipupoliklinikapäivä viikoittain saksofonisti ja kivunhallinnan ylilääkäri Tom Saariahon vastatesa toiminnan kokonaisuudesta. Tompan mieliharrastuksena on fläppitaulu ja kipukehä, kognitiivinen psykoterapia ja meidän muiden valistaminen kivun kasvojen moninaisuudesta. Väitöskirjahan tässäkin on tekeillä.

Sairaalalääkärimme Petra Holappa on tällä hetkellä äitiyslomalla, mutta töissä ollessaan osallistuu kipupoliklinikan, preanestesiapoliklinikan ja tietenkin leikkurin toimintaan.

Anestesia- ja lääkäri tehtäväkuva on sairaalassamme hyvin laaja. Siksi olemme panostaneet erityisesti koulutukseen, niin sairaalan sisäiseen kuin ulkopuoliseenkin. Anestesia- ja lääkäri koulutuksesta eri koulutuksiin tuetaan ja seurataan, tavoitteena on monipuolinen ammatillinen kehittyminen ja tietojen päivitys.

Rekrytointi on suunnitelmallista ja pitkän tähtäimen toimintaa. □

Pirjo Säynäjängas
LT, anestesiaylilääkäri
pirjo.saynajakangas[at]ras.fi